

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP (<i>Jacek Gurwin, [Józef Kryza], Lech Poprawski, Artur Skowronek</i>) . . .	11
2. CHARAKTERYSTYKA PRZYRODNICZA OBSZARU ZASILANIA ORAZ ZAGOSPODAROWANIA OTOCZENIA JEZIORA TURAWSKIEGO (<i>Jacek Gurwin, [Józef Kryza], Halina Kryza, Artur Skowronek</i>)	14
2.1. POŁOŻENIE, MORFOLOGIA, HYDROGRAFIA I WYBRANE ELEMENTY WARUNKÓW NATURALNYCH	14
2.2. WARUNKI SOZOLOGICZNE W ZLEWNI ZASILAJĄCEJ ZBIORNIK	18
2.2.1. Zanieczyszczenie powietrza	19
2.2.2. Użytkowanie terenu	20
2.2.3. Wody powierzchniowe	21
2.2.4. Przeciwdziałanie degradacji środowiska	22
2.3. BUDOWA GEOLOGICZNA	24
2.4. OPIS WARUNKÓW HYDROGEOLOGICZNYCH	26
2.4.1. Użytkowanie wód podziemnych	30
2.5. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	31
2.6. CHARAKTERYSTYKA OGNISK ZANIECZYSZCZEŃ	31
2.7. OGÓLNE ZANIECZYSZCZENIE ŚRODOWISKA WODNEGO	34
2.7.1. Wody podziemne	34
2.7.2. Wody powierzchniowe	35
2.7.3. Opady atmosferyczne	38
2.8. CHARAKTERYSTYKA ZBIORNIKA RETENCYJNEGO TURAWA . . .	39
2.8.1 Charakterystyka techniczna obiektów inżynierskich	40
3. WYKORZYSTANIE TECHNIK GEOINFORMATYCZNYCH W BADANIACH JEZIORA TURAWSKIEGO (<i>Jacek Gurwin, Remco Dost</i>)	44
3.1. POMIARY BATYMETRYCZNE I NUMERYCZNY MODEL TERENU	44
3.2. MAPY NUMERYCZNE I ANALIZA OBRAZÓW SATELITARNYCH (GIS/RS)	48

4. GEOFIZYCZNE BADANIA GEORADAROWE (RAMAC/GPR) (<i>Jacek Gurwin, Artur Skowronek, Adam Szynkiewicz</i>)	49
4.1. CEL I ZAKRES BADAŃ	49
4.2. BADANIA GEORADAROWE	49
4.2.1. Metodyka badań georadarowych	50
4.2.2. Metodyka interpretacji geologicznej falogramów radarowych (GPR)	52
4.3. WNIOSKI Z POMIARÓW GEORADAROWYCH	52
5. BADANIA SEDYMENTOLOGICZNE I PETROGRAFICZNE OSADÓW DENNYCH I ICH PODŁOŻA (<i>Leszek Kurowski, Paweł Raczynski</i>)	55
5.1. CHARAKTERYSTYKA LITOFACJALNA UTWORÓW DENNYCH JEZIORA TURAWSKIEGO ORAZ ICH PODŁOŻA	55
5.1.2. Charakterystyka litofacji	55
5.1.3. Zmienności facjalne	62
5.2. CHARAKTERYSTYKA MIKROSKOPOWA OSADÓW DENNYCH JEZIORA TURAWSKIEGO ORAZ ICH PODŁOŻA NA PODSTAWIE WYBRANYCH PRZYKŁADÓW	68
6. ZINTEGROWANY MONITORING ŚRODOWISKA W OBSZARZE JEZIORA TURAWSKIEGO (<i>Jacek Gurwin, Józef Kryza, Halina Kryza, Maciej Lubczyński</i>)	72
6.1. AUTOMATYCZNY SYSTEM MONITORINGU METEOROLOGICZNO-HYDROGEOLOGICZNEGO ADAS	72
6.2. MONITORING WÓD POWIERZCHNIOWYCH	77
6.2.1. Monitoring cieków powierzchniowych w zlewni Małej Panwi	77
6.2.2. Monitoring jakości wód powierzchniowych zlewni rzeki Mała Panew powyżej Jeziora Turawskiego	79
6.2.3. Monitoring wód powierzchniowych Jeziora Turawskiego	81
6.3. MONITORING WÓD PODZIEMNYCH	87
6.3.1. Punkty sieci obserwacyjnej	87
6.3.2. Pomiary i opróbowanie	88
6.3.3. Wyniki monitoringu wód podziemnych	89
6.3.3.1. Zwierciadło wód podziemnych	89
6.3.3.2. Obserwacje wahań zwierciadła i temperatury wód podziemnych	90
6.3.4. Monitoring jakości wód podziemnych	95
6.3.4.1. Skład fizyko-chemiczny wód podziemnych	95
6.3.4.2. Typy i klasyfikacja jakości wód podziemnych	99
6.3.5. Podsumowanie	101

7. CHARAKTERYSTYKA BIOLOGICZNA	
JEZIORA TURAWSKIEGO (<i>Jan Blachuta, Michał Mazurek, Joanna Picińska-Fałtynowicz</i>)	103
7.1. MAKROFITY	103
7.2. FITOPLANKTON	103
7.3. ZOOPLANKTON	108
7.4. ZOOBENTOS	109
7.5. RYBY	111
7.6. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	112
8. RADIONUKLIDY W OSADACH JEZIORA TURAWSKIEGO (<i>Agnieszka Dolhańczuk-Śródka, Jacek Gurwin, Tadeusz Majcherczyk, Andrzej Solecki, Maria Waclawek</i>)	114
8.1. POWIERZCHNIOWE ZDJĘCIE GAMMA-SPEKTROMETRYCZNE	114
8.2. POMIARY AKTYWNOŚCI RADIONUKLIDÓW W RDZENIACH POBRANYCH Z OSADÓW DENNYCH	119
8.2.1. Metodyka badań	119
8.2.2. Wyniki pomiarów	120
8.2.3. Podsumowanie wyników pomiarów aktywności radionuklidów w osadach dennych	123
9. STAN EKOLOGICZNY JEZIORA TURAWSKIEGO NA TLE ZMIENNOŚCI SKŁADU IZOTOPOWEGO SO₄²⁻ i CH₄ (<i>Mariusz Jędrysek</i>)	125
9.1. METODY BADAWCZE	126
9.2. WYNIKI BADAŃ	126
9.3. WNIOSKI	145
10. WYBRANE WŁAŚCIWOŚCI GEOLOGICZNO-INŻYNIERSKIE OSADÓW JEZIORA TURAWSKIEGO (<i>Krystyna Choma-Moryl, Mariusz Hawrysz, <u>Janusz Moryl</u></i>)	146
10.1. METODY BADAWCZE	146
10.2. WYNIKI BADAŃ	147
10.2.1. Analiza składu granulometrycznego	147
10.2.2. Zawartość substancji organicznej, straty prażenia i skład mineralny	148
10.2.3. Granice konsystencji i skurecz liniowy	149
10.2.4. Badania ściśliwości	150
10.3. CHARAKTERYSTKA GEOTECHNICZNA OSADÓW DENNYCH	150
10.4. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	152

11. WYBRANE WŁAŚCIWOŚCI MAGNETYCZNE OSADÓW DENNYCH JEZIORA TURAWSKIEGO (<i>Grzegorz Kusza, Zygmunt Strzyszczyński</i>)	154
11.1. METODYKA, OBIEKT I ZAKRES PRAC	155
11.2. WYNIKI BADAŃ I WNIOSKI	156
12. BADANIA ZANIECZYSZCZENIA OSADÓW DENNYCH JEZIORA TURAWSKIEGO (<i>Artur Ciemiński, Jacek Gurwin, Mikołaj Protasowicki, Artur Skowronek, Piotr Wieczorek, Agata Witczak</i>)	160
12.1. POBÓR I PRZYGOTOWANIE PRÓBEK OSADU	161
12.2. WYNIKI BADAŃ OSADÓW DENNYCH	164
12.3. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	187
13. MODELOWANIE PRZESTRZENNE OSADU DENNEGO I ROZKŁADU PARAMETRÓW FIZYKO-CHEMICZNYCH (<i>Jacek Gurwin, Artur Skowronek</i>)	190
13.1. METODYKA OBLICZEŃ I MODELOWANIA GEOSTATYSTYCZNEGO	191
13.2. OBLICZENIA OBJĘTOŚCI TYPÓW OSADU	192
13.3. MODELOWANIE PARAMETRÓW CHEMICZNYCH	193
14. ZANIECZYSZCZENIA CHEMICZNE NIE OBJĘTE REGULACJAMI PRAWNYMI I EKOTOKSYCZNOŚĆ (<i>Lidia Wolska, Magdalena Rawa-Adkonis, Małgorzata Michalska, Agnieszka Kuczyńska, Marcin Marczak, Jacek Namieśnik</i>)	195
14.1. EKOTOKSYCZNOŚĆ PRÓBEK WÓD POBRANYCH Z JEZIORA TURAWSKIEGO I JEJ OKOLIC ORAZ OCENA ZALEŻNOŚCI WYSTĘPUJĄCYCH POMIĘDZY TOKSYCZNOŚCIĄ A WSKAŹNIKAMI CHEMICZNEGO ZANIECZYSZCZENIA TYCH WÓD	196
14.1.1. Ekotoksyczność wód Jeziora Turawskiego	196
14.1.2. Wskaźniki chemicznego zanieczyszczenia wód	198
14.1.3. Wstępna identyfikacja związków organicznych, których obecność w środowisku nie podlega uregulowaniom prawnym	201
14.1.4. Chemometryczna ocena zależności występujących pomiędzy toksycznością a wskaźnikami chemicznego zanieczyszczenia wód	205
14.2. EKOTOKSYCZNOŚĆ PRÓBEK OSADÓW DENNYCH POBRANYCH Z JEZIORA TURAWSKIEGO ORAZ OCENA ZALEŻNOŚCI WYSTĘPUJĄCYCH POMIĘDZY TOKSYCZNOŚCIĄ A WSKAŹNIKAMI CHEMICZNEGO ZANIECZYSZCZENIA TYCH OSADÓW	206
14.2.1. Ekotoksyczność osadów Jeziora Turawskiego	206
14.2.2. Wskaźniki chemicznego zanieczyszczenia osadów	208

14.2.3. Wstępna identyfikacja związków organicznych, których obecność w środowisku nie podlega uregulowaniom prawnym	209
14.2.4. Chemometryczna ocena zależności występujących pomiędzy toksycznością a wskaźnikami chemicznego zanieczyszczenia osadów	210
14.2.5. Ocena jakości ekotoksykologicznej i chemicznej próbek odpadów poprodukcyjnych z Huty „Mała Panew” w Ozimku	211
15. NUMERYCZNY MODEL KRAŻENIA WÓD PODZIEMNYCH I BILANS WODNY W OTOCZENIU JEZIORA TURAWSKIEGO (<i>Jacek Gurwin</i>)	215
15.1. OBSZAR MODELU SYSTEMU KRAŻENIA WÓD PODZIEMNYCH JEZIORA TURAWSKIEGO	215
15.2. SCHEMATYZACJA WARUNKÓW HYDROGEODYNAMICZNYCH I KONSTRUKCJA MODELU	217
15.2.1. Schemat przestrzennej struktury systemu wodonośnego	218
15.2.2. Schematyzacja parametrów filtracyjnych i warunki brzegowe modelu	219
15.3. OCENA JAKOŚCI NUMERYCZNEGO MODELU FILTRACJI	223
15.4. ANALIZA WYNIKÓW SYMULACJI PRZEPLYWU WÓD PODZIEMNYCH	226
15.4.1. Bilans wód podziemnych na podstawie numerycznego modelu filtracji	229
15.4.2. Analiza potencjalnego transportu zanieczyszczeń	232
15.5. PODSUMOWANIE BADAŃ MODELOWYCH	233
16. PRÓBY BIODEGRADACJI ZANIECZYSZCZEŃ W JEZIORZE TURAWSKIM (<i>Adam Latała, Sławomir Wierzba, Teresa Farbiszewska</i>)	237
16.1. WPROWADZENIE	237
16.2. MATERIAŁ I METODY BADAŃ	237
16.3. WYNIKI I PODSUMOWANIE BADAŃ	239
17. KONCEPCJA REWITALIZACJI ŚRODOWISKA WODNEGO JEZIORA TURAWSKIEGO (<i>Jacek Gurwin, Józef Kryza, Artur Skowronek</i>)	243
17.1. EUTROFIZACJA	244
17.1.1. Problematyka obniżenia koncentracji fosforu w masie wodnej zbiorników	244
17.2. CHARAKTERYSTYKA OSADÓW DENNYCH JEZIORA TURAWSKIEGO	245
17.3. PRZEGLĄD METOD REKULTYWACJI ZBIORNIKÓW WODNYCH	245
17.3.1. Chemiczne wytrącenie fosforu (wiązananie, sorpcja)	246
17.3.2. Zabiegi restauracji osadów dennych	247
17.3.3. Manipulacje biocenozy	248
17.4. PROBLEM GOSPODARKI ZANIECZYSZCZONYM OSADEM	248

17.5. ASPEKTY WYBORU METODY RESTAURACJI JEZIORA TURAWSKIEGO	249
17.6. ANALIZA METOD RESTAURACJI NIEZALECANYCH DLA ZBIORNIKA TURAWA	250
17.6.1. Usunięcie (bagrowanie) osadów dennych	250
17.6.2. Metody redukcji zawartości fosforu (przyswajalnego przez organizmy)	250
17.7. METODY ZALECANE DLA ZBIORNIKA TURAWA W CELU POPRAWY JEGO EKOLOGICZNEGO STANU	251
17.7.1. Zabezpieczenie hałdy odpadu hutniczego w Ozimku	251
17.7.2. Propozycje redukcji ładunku biogenów na dopływach	252
17.7.3. Propozycje zabiegów restauracji Jeziora Turawskiego	252
18. PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADAŃ JEZIORA TURAWSKIEGO (<i>Jacek Gurwin, <u>Józef Kryza</u>, Lech Poprawski, Artur Skowronek</i>)	256
LITERATURA	260
SPIS RYSUNKÓW	270
SPIS TABEL	282
SUMMARY	285